С. М. Халатур,
д. е. н., професор, в. о. завідувача кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID ID: 0000-0001-8331-3341

М. В. Кравченко,
д. е. н., професор кафедри обліку, оподаткування та УФЕБ,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID ID: 0000-0002-6942-0914

Ю. А. Якубенко,
доцент кафедри обліку, оподаткування та УФЕБ,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID ID: 0000-0001-5409-4792

О. Е. Максютенко,
студент гр. МгФБС-1-20, Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID ID: 0000-0003-0981-8389

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.21.17

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РИЗИКІВ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

S. Khalatur,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Finance,
Banking and Insurance, Dnipro State Agrarian and Economic University

M. Kravchenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Accounting,
Taxation and MFES, Dnipro State Agrarian and Economic University

Yu. Yakubenko,
Associate Professor of the Department of Accounting, Taxation and MFES,
Dnipro State Agrarian and Economic University

O. Maksyutenko,
Student of the gr. MGFBS-1-20, Dnipro State Agrarian and Economic University

METHODOLOGICAL ASPECTS OF ANALYSIS OF CASH FLOW MANAGEMENT EFFICIENCY OF ENTERPRISES IN RISKS AND UNCERTAINTY CONDITIONS

У статті розглянуто методичні аспекти аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності. Метою статті стало виявлення та обґрунтування методичних аспектів аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності. Позитивний грошовий потік насправді необхідний для отримання прибутку. Кожному підприємству потрібно достатньо грошей, щоб платити своїм працівникам та постачальникам, щоб виготовляти товари (продукцію). Але якщо у підприємства немає грошей на виготовлення товару (продукції), підприємство не отримає прибутку. Тож керівництву підприємства дійсно потрібно структурувати бізнес, щоб мати позитивний грошовий потік для розвитку бізнесу збільшення прибутку.

Однією з основних цілей дослідження є оцінка відносного впливу систематичних та несистемних ризиків при отриманні прибутку від фінансово-господарської діяльності підприємства за умови ефективного управління грошовими потоками. Дослідження підкреслює вплив обох ризиків на коефіцієнти ліквідності та платоспроможності в умовах нестабільності. У дослідженні використовується багатовимірний аналіз, який є підходом до моделювання панельних даних з метою пояснення зв'язку між відібраними змінними та прибутковістю діяльності. Розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення управління грошовими потоками підприємства.

The article considers the methodological aspects of the analysis of the effectiveness of cash flow management of enterprises in terms of risk and uncertainty. The aim of the article was to identify and substantiate the methodological aspects of the analysis of the effectiveness of cash flow management of enterprises in terms of risk and uncertainty. Positive cash flow is actually needed to make a profit. Every company needs enough money to pay its employees and suppliers to make products. But if the company does not have money to manufacture products, the company will not make a profit. Therefore, the management of the enterprise really needs to structure the business to have a positive cash flow for business development to increase profits.

Cash flow is a measurement of the amount of cash that enters and leaves the business of an enterprise over a period of time. If the company has a positive cash flow, the business receives more cash, so the company can pay bills and cover other costs. To achieve a positive cash flow it is necessary to work on it. It is necessary to analyze and manage the cash flow of the enterprise to more effectively control the inflow and outflow of cash. Investors estimate a company's profitability by predicting cash flows and then discounting it at a rate that reflects its risk.

One of the main objectives of the study is to assess the relative impact of systematic and non-systemic risks in making a profit from the financial and economic activities of the enterprise under the condition of effective cash flow management. The study emphasizes the impact of both risks on liquidity and solvency ratios in conditions of instability. It is used multidimensional analysis, which is an approach to panel data modeling to explain the relationship between selected variables and profitability. The definition of cash flow management for a business can be summarized as a process of monitoring, analyzing and optimizing the net amount of cash inflows minus cash outflows. Net cash flow is an important measure of the financial condition of any business. Practical recommendations for improving the cash flow management of the enterprise have been developed.

*Ключові слова: грошові кошти, системний ризик, несистемний ризик, підприємство, прибуток.
Key words: cash, systemic risk, non-systemic risk, enterprise, profit.*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ

Ефективне управління грошовими потоками має важливе значення для виживання кожного бізнесу та кожного підприємства. Це може бути навіть важливіше, ніж виробництво товарів чи послуг або здійснення продажу. Більшість підприємств може втратити клієнта і продовжувати працювати. Однак наявність готівки, коли це буде потрібно, зокрема для виплати заробітної плати, податків чи критичного постачальника, і компанія може раптово вийти з бізнесу. Управління грошовими потоками допомагає уникнути таких операційних криз, застосовуючи деякі основні принципи до управління грошовими потоками.

Отже, грошовий потік — одна з найважливіших складових успіху бізнесу. Без готівки прибуток не має сенсу. Прибутковий бізнес на папері опиниться в стані банкрутства, якщо кількість готівки, що надходить буде меншою порівняно з сумою готівки, що витрачається. Підприємства, які не здійснюють належного управлін-

ня грошовими потоками, не можуть здійснювати інвестиції, необхідні для отримання конкурентних переваг, або їм доведеться платити більше, щоб позичати гроші для функціонування.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Протягом багатьох років академічні дослідження виявили, що проблеми з грошовими потоками можуть бути однією з основних причин невдач для бізнесу. Протягом багатьох років вчені виявили, що недостатня кількість грошових коштів є однією з основних причин невдач бізнесу у поєднанні з відсутністю досвіду, поганим місцезнаходженням, поганим управлінням запасами та надмірними інвестиціями у основні фонди.

Mohammad Fawzi Shubita у своїх працях досліджує здатність компонентів грошового потоку передбачати доходи підприємства. Звіт про рух грошових коштів допомагає своїм користувачам приймати раціональні економічні рішення, надаючи їм обґрунтовану основу для оцінки спроможності підприємства отримувати го-

Рис. 1. Чистий прибуток (збиток) підприємств за видами економічної діяльності у 2019 році, млн грн

тівку. Фінансово-аналітичні дані мають прогностичну цінність, якщо їх можна використовувати як вхідні дані для різних моделей прогнозування майбутніх результатів. Основні результати продемонстрували сильний зв'язок між грошовими потоками та майбутніми прибутками підприємств. Це допомагає оцінити фінансову гнучкість компанії, її ліквідність та ризики.

Mo'taz Kamel Al Zobi and Othman Hel Al-Dhaimesh вивчали причина банкрутства підприємств, незважаючи на те, що їхні фінансові звіти давали позитивні показники. Причина — неможливість компаній генерувати грошові потоки для покриття їх зобов'язань, навіть якщо вони мають чистий прибуток.

Отже, тема аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності є надзвичайно актуальною та своєчасною.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — виявити та обґрунтувати методичні аспекти аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Грошовий потік — це рух коштів до підприємства та поза ним. Для аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності слід відстежувати грошові потоки щотижня, щомісяця чи щокварталу. По суті, існує два види грошових потоків:

— Позитивний грошовий потік: відбувається, коли грошові кошти, що надходять до підприємства від продажів, дебіторської заборгованості тощо, перевищують суму грошових коштів, які залишаються у підприємства

через кредиторську заборгованість, щомісячні витрати, заробітну плату тощо.

— Негативний грошовий потік: відбувається, коли відтік готівки більший за надходження. Як правило, це означає неефективне управління грошовими потоками підприємства, але є кроки, які можна вжити, щоб виправити ситуацію та заробити або зібрати більше грошових коштів, одночасно зберігаючи або скорочуючи витрати.

Грошовий потік — це вимірювання суми грошових коштів, які надходять і виходять з бізнесу підприємства за певний період часу. Якщо у підприємства позитивний грошовий потік, у бізнес надходить більше грошових коштів, тому підприємство може оплачувати рахунки та покривати інші витрати. Якщо у підприємства негативний грошовий потік, то підприємство не може здійснювати ці виплати. Для досягнення позитивного грошового потоку необхідно над цим працювати. Потрібно аналізувати та управляти грошовим потоком підприємства, щоб ефективніше контролювати надходження та відтік готівки. Рекомендується провести аналіз грошових потоків, щоб переконатися, що є достатньо грошей щомісяця для покриття зобов'язань підприємства у наступному місяці. На рисунку 1 показано величину чистого прибутку (збитку) підприємств національної економіки за видами економічної діяльності у 2019 році.

Прибуток не дорівнює грошовому потоку. Не можливо просто переглянути звіт про прибутки та збитки підприємства і зрозуміти його грошовий потік. Багато інших фінансових показників впливають на грошовий потік підприємства, включаючи дебіторську заборгованість, запаси, кредиторську заборгованість, капітальні видатки та обслуговування боргів. Розумне управління грошовими потоками вимагає точкового зосередження на кожному з цих драйверів грошових потоків, на дода-

ток до ефективного управління прибутками або збитком.

Позитивний грошовий потік насправді необхідний для отримання прибутку. Кожному підприємству потрібно достатньо грошей, щоб платити своїм працівникам та постачальникам, щоб виготовляти товари (продукцію). Продаж тих товарів (продукції) допомагає отримати прибуток. Але якщо у підприємства немає грошей на виготовлення товару (продукції), підприємство не отримає прибуток. Тож керівництву підприємства дійсно потрібно структурувати бізнес, щоб мати позитивний грошовий потік, щоб бізнес розвивався та збільшував прибуток.

Однією з основних цілей дослідження є оцінка відносного впливу систематичних та несистемних ризиків при отриманні прибутку від фінансово-господарської діяльності підприємства за умови ефективного управління грошовими потоками. Дослідження підкреслює вплив обох ризиків на коефіцієнти ліквідності та платоспроможності під час кризи. У дослідженні використовується багатовимірний аналіз, який є підходом до моделювання панельних даних з метою пояснення зв'язку між відібраними змінними та прибутковістю діяльності.

Компроміс між ризиками та прибутками був широко вивчений у фінансовій літературі та ступінь, в якому на управління грошовими потоками впливають систематичні компоненти, несистематичні фактори або їх поєднання ще підлягає дослідженню. Іншими словами, загальна дисперсія прибутку $\sigma_I^2 = \beta_I^2 \sigma_m^2 + \sigma_{ei}^2$ може бути розбита на два терміни. Перший доданок, β_I , є систематичним компонентом ризику підприємства, який представляє ту частину дисперсії прибутку, яка пояснюється загальною мінливістю ринку. Другий доданок, σ_{ei} , є несистематичною складовою ризику підприємства, яка представляє частину дисперсії прибутку, яка не пов'язана із загальною мінливістю ринку. Якщо позитивна або негативна новина не стосується змін у майбутніх грошових потоках, тоді вона може бути пов'язана зі змінами в обліковій політиці підприємства та систематичному ризику.

Інвестори оцінюють прибутковість підприємства за допомогою передбачуваності грошових потоків, а потім дисконтування її за ставкою, що відображає її ризик. Ліквідність підприємства — це важливий фактор, який впливає на можливість отримання прибутків підприємством. Ліквідність вимірює здатність підприємства виконувати свої платіжні зобов'язання. У цьому відношенні, очікується, що підприємства з високим рівнем ліквідності матимуть вищі прибутки. Наявність ліквідних активів може сигналізувати про здатність підприємств отримувати прибутки без необхідності вдаватися до зовнішніх джерел фінансування. На противагу цьому, прихильники фінансової гнучкості стверджують, що підприємствам необхідно реагувати своєчасно до непередбачених змін у їх грошових потоках та інвестиціях. Інший напрям літератури стверджує, що збільшення грошових коштів пов'язане із зменшенням можливості отримання прибутків. Це твердження впливає зі змін у характеристиках підприємства, таких як збільшення несистемного ризику, пов'язаного з збільшенням невиз-

наченості потоку грошових коштів у поєднанні з тенденцією підприємств володіти меншою кількістю запасів та дебіторської заборгованості.

Отже, вплив політики ліквідності досить суперечливий. Попри те що ліквідність впливає на здатність підприємств виконувати свої зобов'язання, поточні інвестиційні потреби компанії впливають на їхнє рішення щодо виплати надлишкових грошових потоків у вигляді дивідендів або утримувати готівку для майбутніх інвестицій. У цьому плані компанії з високими витратами на зовнішні фінанси, як правило, заощаджують значну частину своїх грошових потоків.

Взаємозв'язок між розміром підприємства та прибутковістю ґрунтується на ідеї, що більші фірми є більш зрілими і, отже, мають легший доступ до ринків капіталу, достатні грошові потоки, ніж менші фірми. Гіпотеза вільного грошового потоку стверджує, що підприємства з надлишком вільного грошового потоку, що перевищує їх поточні інвестиційні потреби мають перевагу для здійснення високих виплат дивідендів. Оскільки виплата дивідендів зменшує надлишок грошових потоків, що зберігається на розсуд менеджерів допомагає уникнути неоптимальних інвестицій, узгоджує цілі менеджерів з цілями акціонерів, а отже, мінімізує конфлікт між контрагентами. Так само пропозиція більших дивідендів підприємствами з надлишковим грошовим потоком є прийнятим поняттям, оскільки дивіденди виплачуються з надлишкового грошового потоку після задоволення вимог до оборотного капіталу та капітальних витрат. У цьому випадку грошовий потік такий же сильний, як і прибуток, у формуванні ефективної фінансово-господарської діяльності підприємства.

Змінні, використані у цьому дослідженні, можна класифікувати так: по-перше, залежна змінна — коефіцієнт прибутковості. По-друге, змінні ризики підприємства, а саме систематичні та несистематичні ризики. По-третє, основні фінансово-облікові змінні встановлюються як часові варіанти протягом років вибіркового періоду. Включають такі показники: грошовий потік, ліквідність, кредитоспроможність, капітал тощо. Змінні визначаються наступним чином:

1. Коефіцієнт прибутковості (DPR) визначається як до співвідношення прибутку до капіталу, інвестованого в отримання цього прибутку.

2. Систематичний ризик (SYS) є добутком бета-коефіцієнта акцій та стандартного відхилення ринкової віддачі.

3. Несистематичний ризик (UNSYS) — це стандартне відхилення прибутку мінус систематичний ризик акцій.

4. Рентабельність (NOPATTA) розраховується як відношення прибутку після сплати податків до загальних активів.

5. Грошовий потік (FCFTA) — це вільний грошовий потік, розрахований як операційний грошовий потік за вирахуванням змін в оборотних коштах та зміні капітальних витрат, поділених на загальні активи.

6. Ліквідність (CASHTA) вимірюється як відношення грошових коштів до загальних активів. Поточний коефіцієнт ліквідності (CR) — це ще один показник ліквідності, який використовується для перевірки надійності розрахунків.

7. Зароблений капітал є показником життєвого циклу, що вимірюється як коефіцієнт чистого прибутку після оподаткування до загального капіталу (REE) або оцінюється як відношення чистого прибутку після оподаткування до загальних активів (RETA).

8. Кредитне плече вимірюється як відношення довгострокового боргу до загальних активів (LTDTA).

9. Зростання підприємства визначається показниками річних темпів зростання сукупних активів (TA) і показує життєвий цикл підприємства.

При аналізі ефектів взаємодії між детермінантами коефіцієнта прибутковості кожен із системними та безсистемними ризиками розробляються такі змінні взаємодії:

10. Систематичний ризик * Рентабельність (SYS * NOPATTA).
11. Систематичний ризик * Грошовий потік (SYS * FCFTA).
12. Систематичний ризик * Ліквідність (SYS * CASHTA).
13. Систематичний ризик * Зароблений капітал (SYS * REE).
14. Системний ризик * Кредитне плече (SYS * LTDTA).
15. Систематичний ризик * Постійне зростання (SYS * TA).
16. Несистематичний ризик * Рентабельність (UNSYS * NOPATTA).
17. Несистематичний ризик * Грошовий потік (UNSYS * FCFTA).
18. Несистематичний ризик * Кредитне плече (UNSYS * LTDTA).
19. Несистематичний ризик * Ліквідність (UNSYS * CASHTA).
20. Несистематичний ризик * Постійне зростання (UNSYS * TA).

Крім того, в аналізі використовуються такі контрольні змінні:

1. Хронометраж (з $t = 1, \dots, T$) — це змінні часу, які контролюють вплив часу на прибутковість підприємств. Ця змінна необхідна через неминучість вплив часу на прибутковість фінансово-господарської діяльності.
2. Криза — це фіктивна змінна, що позначає кризовий період 2008—2009 років.

Запропонована методологія покликана дослідити детермінанти коефіцієнтів прибутковості з точки зору встановлених дат за групами відповідно до розміру підприємства, галузі. Для досягнення цілей дослідження розробляються та вивчаються дві моделі. Модель (1) зосереджена на детермінантах коефіцієнта прибутковості та змінні взаємодії ризику підприємства. Модель (2) охоплює детермінанти коефіцієнта прибутковості та фінансових змінних кризової взаємодії.

Множинний регресійний аналіз використовується як засіб проведення багатовимірного аналізу одночасно аналізуючи три або більше незалежних змінних. Цей аналіз спрямований на оцінку міцності зв'язку між залежною змінною та однією або кількома пояснювальними змінними. Його також можна використовувати як засіб прогнозування змінної з однієї або декількох незалежних змінних. Використовується множинний регресійний аналіз для вивчення впливу різних детермінант ефективності управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності. Це оцінюється за допомогою такої моделі:

$$Y_{tk} = \alpha_k + \sum_{i=1}^n \beta_{ik} X_{ik} + \lambda_k + u_{tk},$$

де $t = 1, \dots, n$;

k = кількість показників у кожній групі;

y_{tk} = коефіцієнт прибутковості (DPS);

X_{ik} = детермінанти ризиків;

λ_k = строк випадкової помилки через індивідуальні ефекти;

u_{tk} = випадкова помилка.

На основі наведених змінних пропонуються такі теоретичні моделі для пояснення аспектів аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності.

$$DPS^* = \lambda \times EPS \quad (1),$$

$$DPSt - DPSt - 1 = (DPS^* - DPSt - 1) \quad (2),$$

$$DPSt = \alpha + (\lambda \gamma EPS) + (1 - \gamma) DPSt - 1 \quad (3),$$

де γ — цільовий коефіцієнт прибутку, λ — швидкість коригування до цільового коефіцієнта прибутку, що показує, як швидко менеджери з часом пристосовуються до цільового коефіцієнта прибутку, α — константа очікується, що це буде позитивне відображення схильності підприємств не скорочувати прибутковість. DPS і EPS означають прибутковість та рентабельність відповідно.

Отже, розглянувши взаємозв'язок між прибутком та грошовими потоками підприємства, можна запропонувати рекомендації щодо покращення грошового потоку. Більшість власників бізнесу розглядають зростання як вирішення проблеми грошових потоків. Ось чому часто досягаючи мети розширення бізнесу, виявляється, що в цьому процесі підприємства збільшили свої проблеми з грошовими потоками. Необхідно планувати зростання та відповідні грошові витрати заздалегідь, щоб вони не стали несподіванкою. Рекомендується жити таких практичних кроків для кращого управління грошовими потоками, особливо для зростаючого бізнесу:

1. Збір дебіторської заборгованості — для прискорення отримання та обробки дебіторської заборгованості пропонується кілька кроків: централізувати банківську діяльність в одному банку; пропонувати клієнтам знижки, якщо вони швидко оплачують рахунки.

2. Посилення кредитних вимог — підприємствам часто доводиться надавати кредити клієнтам, особливо коли вони починають або розвивають бізнес. Але необхідно заздалегідь провести дослідження, щоб визначити ризик надання кредиту кожному клієнту. Чи можуть вони своєчасно оплачувати рахунки? Чи мають вони проблеми з грошовими потоками?

3. Збільшення продажів — якщо підприємству потрібно більше готівки, варто намагатися залучити нових клієнтів або продати додаткові товари чи послуги своїм існуючим клієнтам. Залучення нових клієнтів має важливе значення для зростаючого бізнесу, але для перетворення потенційних клієнтів у продажі може знадобитися час і гроші. Продавати більше існуючим клієнтам дешевше, і можливо це зробити, проаналізувавши, що вони купують і чому — інформація, яка може навіть привести до збільшення маржі прибутку і отримати більше грошових коштів. Але підприємствам потрібно бути обережними при збільшенні продажів, тому що можна просто збільшити дебіторську заборгованість, а не фактичну готівку, якщо ці продажі йдуть у кредит.

4. Знижки при ціноутворенні. Один із варіантів збільшення грошового потоку — запропонувати клієнтам знижки, якщо вони сплачують достроково. Хоча ця практика може вплинути на рентабельність діяльності, вона може допомогти управлінню грошовими потоками, стимулюючи клієнтів здійснювати платежі раніше, ніж зазвичай вимагають платіжні цикли.

Рис. 2. Аспекти управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності

підприємств в умовах ризиків та невизначеності можна стверджувати, що для підприємств найважливішим аспектом управління грошовими потоками є уникнення подовженого дефіциту грошових коштів, викликаного надто великим розривом між надходженнями та відтоками грошових коштів. Підприємство не зможе залишатися у бізнесі, якщо не зможе тривалий час оплачувати рахунки.

Будь-яке підприємство, яке зазнає швидкого розширення, також може зіткнутися з проблемами грошових потоків. Розширення бізнесу, як правило, передбачає вищі витрати на оплату праці, оскільки наймаються нові працівники, вища орендна плата за додаткові приміщення, більші витрати на рекламу та більші капітальні вкладення в нові приміщення, обладнання тощо. Необхідність підтримувати підвищений рівень товарних запасів також може використати надлишок готівки. Надання кредитів іншим підприємствам — це ще один поширений спосіб для підприємств зіткнутися з проблемами грошових потоків. Рахунки-фактури зазвичай здійснюються на 30 або 60-денних умовах, і

5) Забезпечення кредитів — короткострокові проблеми з грошовими потоками іноді можуть вимагати, щоб підприємство взяло кредит у фінансовій установі. Рекомендуються поновлювані кредитні лінії або позики на власний капітал. У більшості випадків цей вид запозичень досягає своїх цілей, хоча під час фінансової кризи багато банків скасовували кредитні лінії та залучали позики.

Один із способів утримання контролю над грошовими потоками підприємства — це відстежувати результати грошових потоків щомісяця, щоб визначити, чи створює керівництво тип грошового потоку, якого потребує цей бізнес. Це також допомагає краще створювати прогнози грошових потоків, на які можна покластися під час прийняття бізнес-рішень щодо розширення бізнесу та обслуговування наявних рахунків. На рисунку 2 згруповано основні аспекти управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності.

Визначення управління грошовими потоками для бізнесу можна узагальнити як процес моніторингу, аналізу та оптимізації чистої суми грошових надходжень мінус грошові витрати. Чистий грошовий потік є важливою мірою фінансового стану будь-якого підприємства.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, провівши дослідження методичних аспектів аналізу ефективності управління грошовими потоками

клієнти часто затримують платежі, що може призвести до того, що підприємство опиниться у кризі грошових потоків.

Власникам бізнесу, потрібно регулярно проводити аналіз грошових потоків і використовувати прогнозування грошових потоків, щоб вжити необхідних заходів, усунути проблеми з грошовими потоками. Програмне забезпечення діяльності полегшує аналіз грошових потоків. Це перший крок до управління грошовими потоками. Другий крок управління грошовими потоками — це розробка та використання стратегій, які підтримуватимуть адекватний грошовий потік для окремого бізнесу. Однією з найбільш корисних стратегій для підприємства є скорочення періоду конвертації грошових потоків, щоб бізнес міг приносити гроші швидше.

Напрямом подальших досліджень є включення прогнозування у процес прийняття рішень стосовно грошових потоків підприємств.

Література:

1. Al-Hawatmeh O. M. (2020). The ability of cash flows to predict the earning. *Journal of Social Sciences*, 9 (2), 590—602. URL: <https://doi.org/10.25255/jss.2020.9.-2.590.602>
2. Cable R., Healy P., & Li C. (2017). Assessing the Impact on Cash Flows from Operating Activities — FASB's Proposed Accounting Standards Update. *The Journal of*

Global Business Management. 12 (1). 1—7. Retrieved from <http://www.jgbm.org/page/1%20Roberta%20Cable.pdf>

3. Khalatur S.M. Innovative doctrine development of agriculture growth of Ukraine. Технологический аудит и резервы производства. 2017. Vol. 4, № 5 (36). С. 19—26. URL: <http://journals.urau.ua/tarp/article/view/108918/104383>

4. Khalatur S., Trokhymets O., Karamushka O. (2020). Conceptual basis of tax policy formation in the globalization conditions. Baltic Journal of Economic Studies. 6 (2), 81—92. URL: <http://baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/793>

5. Khalatur S., Kriuchko L., Sirko A. (2020). World experience adaptation of anti-crisis management of enterprises in the conditions of national economy's transformation. Baltic Journal of Economic Studies. 6 (3). 171—182. URL: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2020-6-3-171-182>.

6. Khalatur S., Velychko L., Pavlenko O., Karamushka O. and Huba M. (2021). A model for analyzing the financial stability of banks in the VUCA-world conditions. Banks and Bank Systems, 16 (1), 182—194. URL: [http://dx.doi.org/10.21511/bbs.16\(1\).2021.16](http://dx.doi.org/10.21511/bbs.16(1).2021.16)

7. Khalatur S., Vinichenko I., Volovyk D. (2021). Development of modern business processes and outsourcing activities. Baltic Journal of Economic Studies, 7 (3), 195—202. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2021-7-3-195-202>

8. Khalatur S., Masiuk Y., Kachula S., Brovko L., Karamushka O., Shramko I. (2021). Entrepreneurship development management in the context of economic security, Entrepreneurship and Sustainability Issues 9 (1): 558—573. URL: [https://doi.org/10.9770/jesi.-2021.9.1\(35\)](https://doi.org/10.9770/jesi.-2021.9.1(35))

9. Mohammad Fawzi Shubita (2021). The ability of cash flows to predict the earning: Evidence from Jordan. Investment Management and Financial Innovations, 18 (4), 36—44. doi:10.21511/imfi.18(4).2021.04

10. Mo'taz Kamel Al Zobi and Othman Hel Al-Dhaimesh (2021). The impact of cash flow statement components on stock volatility: Evidence from Qatar. Investment Management and Financial Innovations, 18 (2), 365—373. doi:10.21511/imfi.18(2).2021.29

References:

1. Al-Hawatemeh, O. M. (2020), "The ability of cash flows to predict the earning", Journal of Social Sciences, vol. 9 (2), pp. 590—602. doi.org/10.25255/jss.2020.9.2.590.602

2. Cable, R., Healy, P. and Li, C. (2017), "Assessing the Impact on Cash Flows from Operating Activities — FASB's Proposed Accounting Standards Update", The Journal of Global Business Management, vol. 12 (1), pp. 1—7, available at: <http://www.jgbm.org/page/1%20Roberta%20Cable.pdf> (Accessed 15 Oct 2021).

3. Khalatur, S.M. (2017), "Innovative doctrine development of agriculture growth of Ukraine", Tehnologicheskij audit i rezervy proizvodstva, vol. 4, no. 5 (36), pp. 19—26, available at: <http://journals.urau.ua/tarp/article/view/108918/104383> (Accessed 15 Oct 2021).

4. Khalatur, S., Trokhymets O. and Karamushka O. (2020), "Conceptual basis of tax policy formation in the

globalization conditions", Baltic Journal of Economic Studies, vol. 6 (2), pp. 81—92, available at: <http://baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/793> (Accessed 15 Oct 2021).

5. Khalatur S., Kriuchko L. and Sirko A. (2020), "World experience adaptation of anti-crisis management of enterprises in the conditions of national economy's transformation", Baltic Journal of Economic Studies, vol. 6 (3), pp. 171—182. doi.org/10.30525/2256-0742/2020-6-3-171-182.

6. Khalatur, S., Velychko, L., Pavlenko, O., Karamushka O. and Huba M. (2021), "A model for analyzing the financial stability of banks in the VUCA-world conditions", Banks and Bank Systems, vol. 16 (1), pp. 182—194. dx.doi.org/10.21511/bbs.16(1).2021.16

7. Khalatur, S., Vinichenko, I. and Volovyk, D. (2021), "Development of modern business processes and outsourcing activities", Baltic Journal of Economic Studies, vol. 7 (3), pp. 195—202. doi.org/10.30525/2256-0742/2021-7-3-195-202

8. Khalatur, S., Masiuk, Y., Kachula, S., Brovko, L., Karamushka, O. and Shramko, I. (2021), "Entrepreneurship development management in the context of economic security", Entrepreneurship and Sustainability, vol. 9 (1), pp. 558—573. doi.org/10.9770/jesi.2021.9.1(35)

9. Shubita, M. F. (2021), "The ability of cash flows to predict the earning: Evidence from Jordan", Investment Management and Financial Innovations, vol. 18 (4), pp. 36—44. doi:10.21511/imfi.18(4).2021.04

10. Al Zobi, M. K. and Al-Dhaimesh, O. H. (2021), "The impact of cash flow statement components on stock volatility: Evidence from Qatar", Investment Management and Financial Innovations, vol. 18 (2), pp. 365—373. doi:10.21511/imfi.18(2).2021.29

Стаття надійшла до редакції 21.10.2021 р.

www.dy.nayka.com.ua

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net
тел.: (044) 223-26-28, (044) 458-10-73